



Vlaanderen
is werk

Jaarrapport sociale economie 2020 – Deel 1

**Een globaal beeld van de sociale
economie en de doelgroepwerknemers**

INHOUD

1	Inleiding	3
2	Methodologisch kader	3
3	Omgevingsanalyse	5
3.1	De Vlaamse arbeidsmarkt in 2020	5
3.2	De impact van Covid-19 op de sociale economie	8
4	Globaal beeld van de sociale economie	11
4.1	Budget	11
4.2	Een globaal beeld van ondernemingen in de sociale economie	12
4.3	Een globaal beeld van de doelgroepwerknemers in de sociale economie	13
5	Profielkenmerken doelgroepwerknemers	16
5.1	Verdeling naar geslacht	17
5.2	Verdeling naar leeftijd	18
5.3	Verdeling naar studieniveau	19
5.4	Migratieachtergrond	21
5.5	Weinig kennis Nederlands	23
5.6	Provinciale spreiding naar woonplaats	25
6	Lijst met figuren en tabellen	27
6.1	Lijst met figuren	27
6.2	Lijst met tabellen	27
6.3	Lijst met Focus-boxen	28

1 INLEIDING

In dit rapport maken we een stand van zaken op van de sociale economie in 2020, een uitzonderlijk jaar voor de Vlaamse arbeidsmarkt door de impact van COVID-19 en de bijhorende lockdowns. We bespreken een aantal kerngetallen om een globaal beeld te kunnen geven van de verschillende maatregelen binnen de sociale economie. Daarnaast brengen we een analyse van de profielkenmerken van de doelgroepwerknemers binnen de sociale economie.

In dit rapport behandelen we de volgende drie werkvormen:

- Collectief maatwerk (MW)
- Lokale diensteneconomie (LDE)
- Arbeidszorg (AZ)

Voor arbeidszorg maken we sinds 2018 een onderscheid tussen structurele arbeidszorg, experimentele arbeidszorg, en activerende arbeidszorg om zo een vollediger beeld te schetsen van de plaatsen arbeidszorg in de sociale economie.¹

Dit rapport ziet er als volgt uit. In **hoofdstuk twee** bespreken we de methodologie en de begrippen die we gebruiken om de sociale economie in kaart te brengen. **Hoofdstuk drie** omvat een omgevingsanalyse die ons toelaat een beeld te vormen van de arbeidsmarkt waarvan de sociale economie een belangrijk deel uitmaakt. We besteden hier ook aandacht aan de impact van COVID-19 op de verschillende werkvormen van de sociale economie. In **hoofdstuk vier** schetsen we een globaal beeld van de sociale economie in Vlaanderen, waarbij we een aantal basisindicatoren die de sociale economie capteren in kaart brengen. In **hoofdstuk vijf** bespreken we het profiel van de doelgroepwerknemers aan de hand van een aantal achtergrond- of profielkenmerken.

Dit rapport bevat geen analyse van de doorstroom van doelgroepmedewerkers en arbeidszorgmedewerkers. Deze analyse zal later opgeleverd worden in een jaarrapport deel 2, waar specifiek op dit thema de focus zal liggen, met een analyse van de populatie van 2019 en deels die van 2020.

2 METHODOLOGISCH KADER

Sinds 2018 maken we gebruik van een nieuwe methodologie. Onze interne gegevens worden gekoppeld aan data van de VDAB voor alle gesubsidieerde werknemers die in 2020 tewerkgesteld waren in één van de maatregelen binnen de sociale economie. Iedere doelgroepwerknemer of arbeidszorgmedewerker die in 2020 prestaties leverde (ook tijdelijk) en gesubsidieerd werd, werd meegenomen.²

In dit rapport krijgen we zicht op de tewerkstelling van doelgroepwerknemers en deelname van arbeidszorgmedewerkers in de Vlaamse sociale economie in 2020 en hoe deze verdeeld zijn over de

¹ In 2020 bestonden deze drie systemen van arbeidszorg en is het relevant voor dit jaarrapport om het onderscheid te maken. Vanaf 1 april 2021 werden deze plaatsen omgevormd tot arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie.

² Voor de profielkenmerken waarbij we rapporteren op basis van de VDAB-verrijking (studieniveau, arbeidshandicap, arbeidsbeperking, migratieachtergrond, kennis Nederlands en woonplaats) zijn er 3 personen binnen collectief maatwerk waarvoor VDAB geen gegevens kon aanleveren. Deze worden voor wat betreft die profielkenmerken dus niet in de analyse meegenomen.

verschillende sociale economie-maatregelen: collectief maatwerk, lokale diensteneconomie en arbeidszorg (structurele, experimentele, en activerende arbeidszorg).

Op 1 januari 2019 is de regelgeving rond **collectief maatwerk** in voege gegaan, ter vervanging van het vroegere systeem van sociale en beschutte werkplaatsen. Het collectief maatwerk richt zich naar personen met een arbeidsbeperking: dat zijn werkzoekenden die omwille van persoonsgebonden factoren moeilijk toegang hebben tot de arbeidsmarkt. Concreet kan het gaan over mensen met een arbeidshandicap, en mensen met een multiple problematiek: mensen met een psychosociale problematiek, of langdurig werkzoekenden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt of nood aan werkondersteunende maatregelen in een collectieve setting. Zij hebben behoefte aan specifieke begeleiding en ondersteuning op de werkvloer. Personen met een arbeidshandicap hebben een psychische of lichamelijke aandoening van langdurige aard (bv. autisme, slechthorendheid, rugklachten, ...) waardoor ze het moeilijker hebben om werk te vinden of om een job uit te voeren. Een burger kan deze indicatie automatisch krijgen wanneer hij/zij over de nodige bewijzen beschikt (bv. medische attesten, bewijs van studie, recht op integratie-uitkering), of na onderzoek door VDAB of een partner. Personen met een multiple problematiek hebben een psychosociale problematiek (bv. verslavingsverleden, zware financiële problemen, ...) of zijn uiterst kwetsbaar omwille van een werkloosheidsduur van 2 jaar of langer én een begeleidingsnood. Deze problematieken maken het voor de burger moeilijk om werk te vinden of een job goed uit te voeren. Burgers kunnen deze indicatie krijgen na onderzoek door VDAB of een partner op basis van een ICF-verslag (International Classification of Functioning, Disability and Health). Het decreet maakt verder een onderscheid tussen maatwerkbedrijven en maatwerkafdelingen.³ **Maatwerkbedrijven** zijn organisaties/ondernemingen die de tewerkstelling van doelgroepwerknemers als kerntaak hebben. De economische activiteiten worden daaraan aangepast. Een onderneming die haar economische activiteit als kerntaak heeft, maar wel bereid is om mee te werken aan een socialere economie, kan een **maatwerkafdeling** oprichten.

De **lokale diensteneconomie** heeft twee hoofddoelstellingen: kansen bieden aan doelgroepwerknemers en tegelijk aansluiten bij lokale maatschappelijke noden. Binnen de lokale diensteneconomie wordt een competentieversterkend traject aangeboden aan mensen die (om diverse redenen) moeilijk uit de werkloosheid raken. Dit kan liggen aan persoonsgebonden factoren of de situatie waar ze zich in bevinden, denk aan personen in armoede, zeer langdurig werklozen, ... Na maximum 5 jaar tewerkstelling wordt – begeleid – de stap gezet naar een job in de reguliere economie. De lokale diensteneconomie speelt niet enkel via haar tewerkstelling, maar ook via dienstverlening in op lokale, maatschappelijke noden en verankert in haar werking de principes van maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Arbeidszorg is een vangnet voor mensen die om persoons- of maatschappijgebonden redenen nog niet terechtkunnen in het reguliere circuit of het beschermde tewerkstellingscircuit. Deze mensen voeren begeleide activiteiten uit op een werkvloer in de sociale economie om zo de aansluiting met een werkcontext (opnieuw) te maken. In tegenstelling tot collectief maatwerk en lokale diensteneconomie zijn arbeidszorgmedewerkers geen werknemers, maar behouden ze tijdens de arbeidszorg hun uitkering. Ze maken kennis met gestructureerde arbeid in een realistische werkomgeving, maar zonder de druk van een betaalde baan en een arbeidscontract. In het ideale geval vormt arbeidszorg een opstap naar betaalde arbeid. De VDAB leidt potentiële arbeidszorgmedewerkers toe naar de arbeidszorgplaatsen. We onderscheiden drie vormen van arbeidszorg:

- Structureel kader: sinds 2002 bieden maatwerkbedrijven arbeidszorg aan via de regelgeving van sociale werkplaatsen. Deze erkenningen zijn van onbepaalde duur.

³ Zie voor definities: <https://arvastat.vdab.be/help/arbeidsbeperking.html>

- Experimenteel kader: met het meerbanenplan kregen samenwerkingsverbanden waarbij minstens een maatwerkbedrijf betrokken was een erkenning om arbeidszorg aan te bieden.
- Activerende arbeidszorg: in 2019 kregen projecten een erkenning binnen activerende arbeidszorg. Deze vorm van arbeidszorg richt zich meer expliciet op het begeleiden van de deelnemers met het oog op doorstromen naar tewerkstelling als doelgroepwerknemer binnen het maatwerkbedrijf.

Arbeidszorg binnen het structureel en het experimenteel kader kennen inhoudelijk meer gelijkenissen en richten zich vooral op het ontdekken van de latente functies van arbeid, zoals tijdsstructuur, gemeenschappelijke doelen, sociaal contact, status en activiteit, zonder de expliciete focus op doorstroom naar betaalde arbeid die binnen activerende arbeidszorg werd vooropgesteld met een tijdelijk traject.

3 OMGEVINGSANALYSE

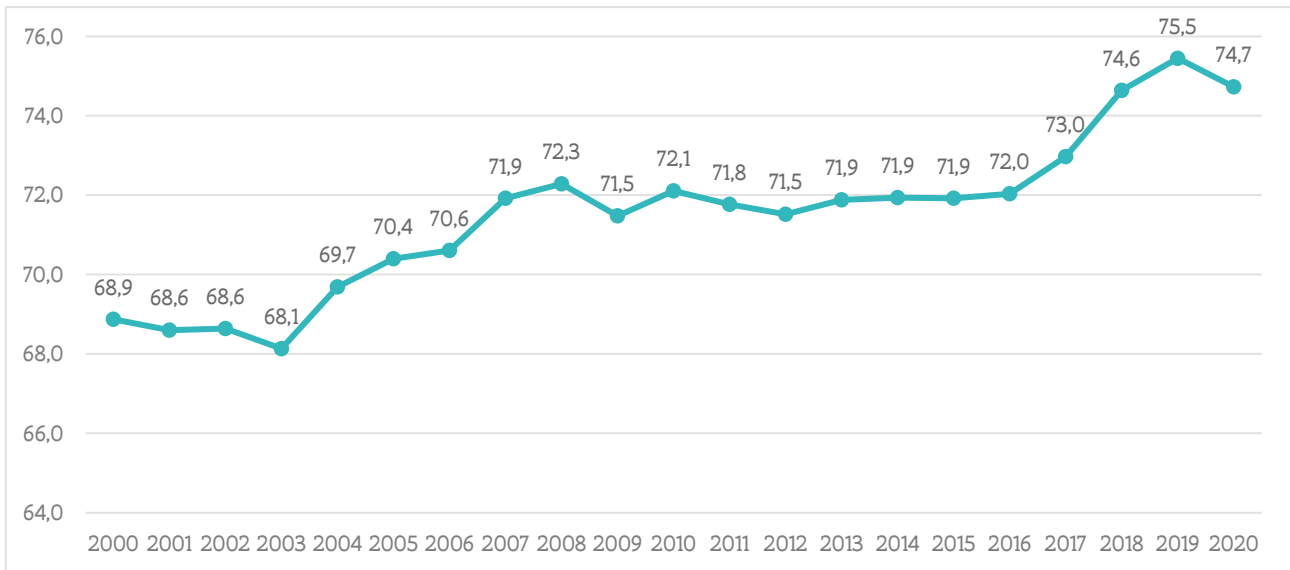
3.1 DE VLAAMSE ARBEIDSMARKT IN 2020

2020 was voor de Vlaamse arbeidsmarkt een Coronacrisisjaar, waarbij opeenvolgende lockdowns het economische en maatschappelijke leven mee bepaalden. Vanaf 18 maart 2020 ging België in lockdown. Pas begin mei ging een deel van de bedrijven (B2B) terug open en het duurde tot midden mei voor hetzelfde gold voor andere bedrijven. De horeca moest nog wachten tot begin juni 2020. Vanaf midden oktober 2020 was er een tweede, 'soepelere' lockdown, met opnieuw eerst de sluiting van de horeca, en later ook de sluiting van niet-essentiële winkels en contactberoepen. Niet-essentiële winkels mochten eind november terug open, maar de beschermingsmaatregelen bleven tot in 2021 streng. Maatwerkbedrijven werden vanaf begin april erkend als essentiële activiteit door de federale overheid, waardoor ze bepaalde van hun activiteiten konden verder zetten rekening houdend met de beschermende maatregelen op de werkvloer.

In de traditionele indicatoren toonde de Vlaamse arbeidsmarkt zich echter onder Corona erg veerkrachtig. De werkzaamheidsgraad (20-64 jaar) (Figuur 1) kende maar een zeer beperkte terugval, van 75,5% in 2019 tot 74,7% in 2020. De werkloosheidsgraad (15-64 jaar) (Figuur 2) kende dan weer een zeer beperkte stijging, van een historisch lage 3,3% in 2019 tot een nog steeds lage 3,5% in 2020.

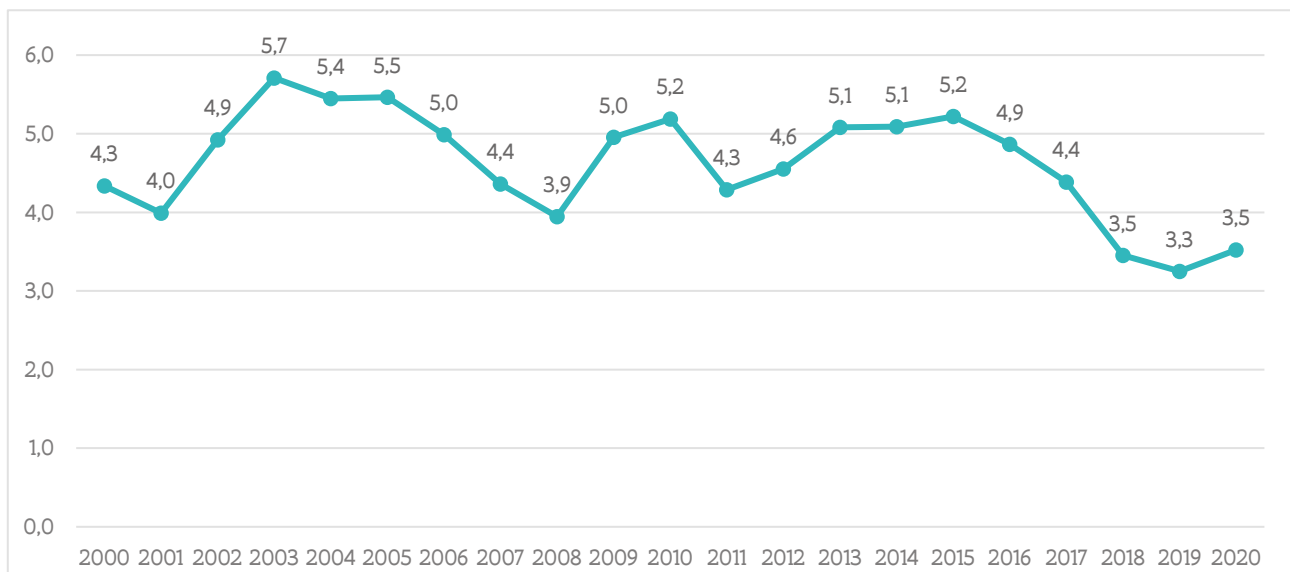


Figuur 1 Evolutie werkzaamheidsgraad (%) (20-64 jaar), Vlaams Gewest, 2000-2020



Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium), Enquête naar de arbeidskrachten. Bewerking: Steunpunt werk & Departement WSE

Figuur 2 Evolutie van de werkloosheidsgraad (%) (15-64 jaar), Vlaams Gewest, 2000-2020



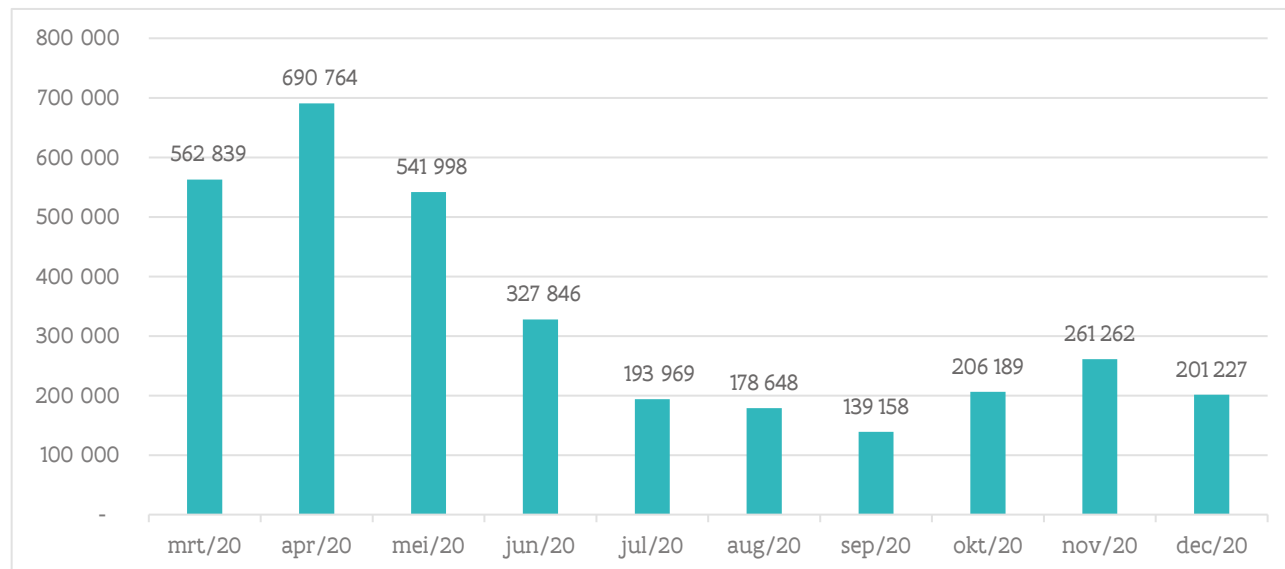
Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium), Enquête naar de arbeidskrachten. Bewerking: Steunpunt Werk & Departement WSE

Aan de oppervlakte leek de Coronacrisis dus weinig deining te veroorzaken op de Vlaamse arbeidsmarkt, maar onder de waterspiegel leek er dan weer wel veel meer te bewegen. Zo zagen we in 2020 maar een heel beperkte daling in het aantal jobs (-0,4%), maar wel een behoorlijke krimp in het aantal gewerkte uren (-13,6%).⁴ De kloof tussen beide kunnen we verklaren door de massale inzet van de maatregel ‘tijdelijke werkloosheid’. Tijdens april 2020, op het hoogtepunt van de inzet van tijdelijke werkloosheid,

⁴ Zie: <https://www.dynamstat.be/nl/onder-de-waterspiegel-van-werk-en-werkloosheid>

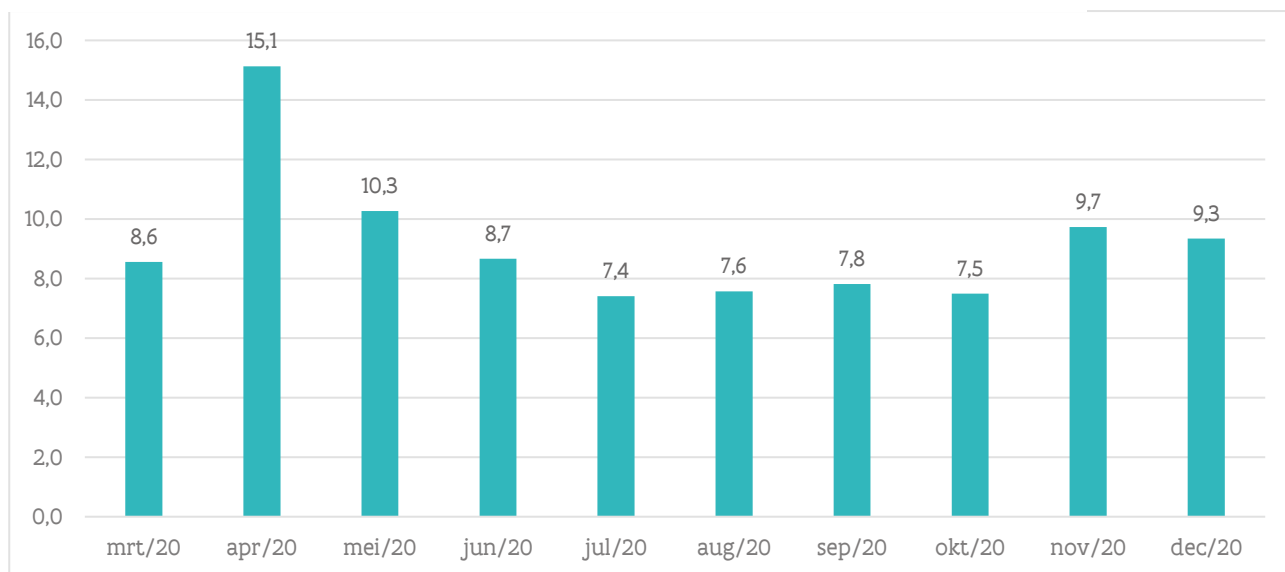
waren er in Vlaanderen bijna 700.000 tijdelijk werklozen (Figuur 3). Ook het aantal dagen dat men gemiddeld tijdelijk werkloos was kende in die maand, met 15,1, een hoogtepunt (Figuur 4). Doorheen 2020 bleef de tijdelijke werkloosheid hoog, al komen de cijfers na juni 2020 niet meer boven de 300.000 uit en daalden ook het gemiddeld aantal dagen tijdelijke werkloosheid per maand tot onder de 10.

Figuur 3 Evolutie aantal tijdelijk werklozen, Vlaams Gewest, 2020



Bron: RVA. Bewerking: Departement WSE

Figuur 4 Evolutie van het aantal dagen tijdelijke werkloosheid per werknemer per maand, Vlaams Gewest, 2020

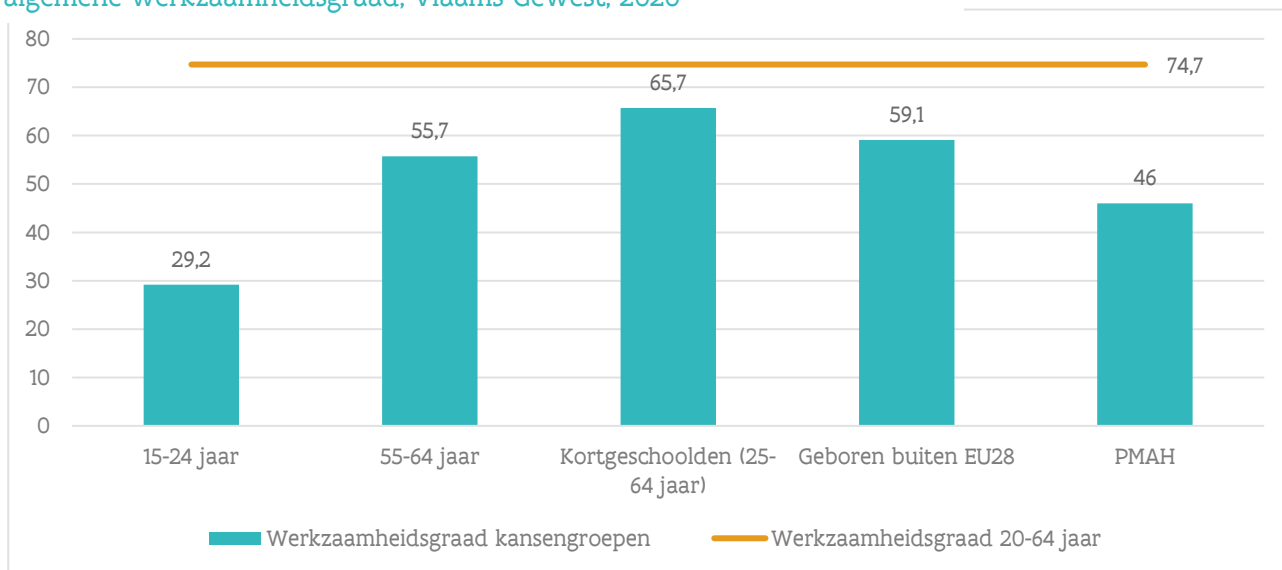


Bron: RVA. Bewerking: Departement WSE

Tijdelijke werkloosheid maakte dus de relatieve stabiliteit in werkzaamheids- en werkloosheidsgraden mee mogelijk. Tegelijk mogen we niet uit het oog verliezen dat de impact van de Coronacrisis en de bijhorende lockdowns op bepaalde – vaak al kwetsbare – groepen groter was dan gemiddeld (Figuur 5).

Zowel jongeren (29,2%), 55-plussers (55,7%), kortgeschoolden (65,7%), personen geboren buiten de EU-28 (59,1%), en personen met een arbeidshandicap (46,0%) scoren allemaal veel lager dan de werkzaamheidsgraad voor de volledige bevolking tussen 20 en 64 (74,7%).

Figuur 5 Werkzaamheidsgraad (%) kansengroepen vergeleken met de algemene werkzaamheidsgraad, Vlaams Gewest, 2020



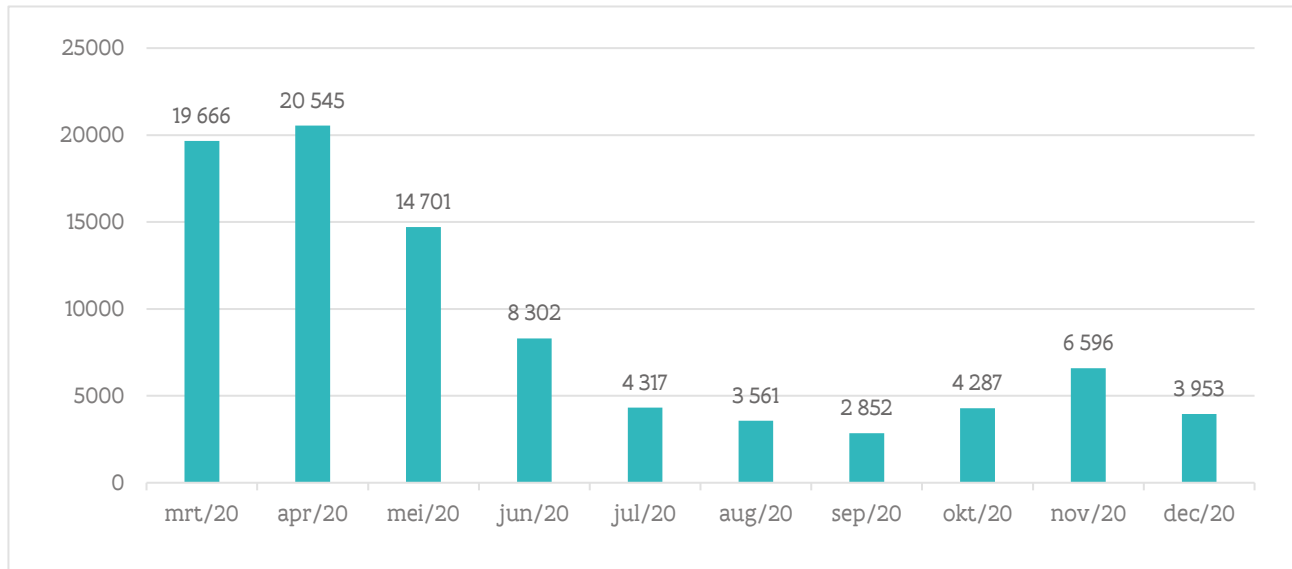
Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium), Enquête naar de arbeidskrachten. Bewerking: Steunpunt Werk & Departement WSE

Wanneer we vergelijken met 2019 zien we dat bij sommige van deze kwetsbare groepen of kansengroepen de werkzaamheidsgraad er ook sterker is op achteruitgegaan. Dit zien we in het bijzonder bij de jongeren, met een terugval van 4,2 procentpunt. We zien het ook bij kortgeschoolden (-1,7 procentpunt) en personen geboren buiten de EU-28 (-2,8 procentpunt). Deze groepen lijken dus in het bijzonder conjunctuurgevoelig. Bij 55-plussers zet de stijging in werkzaamheidsgraad van de afgelopen jaren zich wel door. Ook bij personen met een arbeidshandicap zien we een zeer lichte stijging, ook deze groep lijkt dus weinig gevoelig voor conjunctuurschommelingen.

3.2 DE IMPACT VAN COVID-19 OP DE SOCIALE ECONOMIE

Ook de verschillende werkvormen binnen de sociale economie werden geconfronteerd met de impact van COVID-19 en de lockdowns. Voor het paritair subcomité (327.01) van de beschutte werkplaatsen, de sociale werkplaatsen en de maatwerkbedrijven hebben we vanaf maart 2020 zicht op de omvang van tijdelijke werkloosheid door de Coronacrisis (Figuur 6). We merken hier wel op dat de cijfers betrekking hebben op alle werknemers die onder dit paritair subcomité vallen, en dus niet enkel op gesubsidieerde doelgroepwerknemers met prestaties, zoals elders in dit rapport. De evolutie liep parallel met die op de Vlaamse arbeidsmarkt, met de hoogste cijfers naar aantal tijdelijk werklozen in april 2020, met daarna een geleidelijke daling en een tweede, beperktere piek in november 2020. Ook het aantal dagen tijdelijke werkloosheid per maand kende een gelijkaardig verloop aan dat van de Vlaamse arbeidsmarkt als geheel, met een piek in april (16,6 dagen) en daarna een daling tot november, wanneer we weer richting 9 dagen gaan (Figuur 7).

Figuur 6 Evolutie aantal tijdelijk werklozen in paritair subcomité 327.01, Vlaams Gewest, 2020



Bron: RVA. Bewerking: Departement WSE

Figuur 7 Evolutie van het aantal dagen tijdelijke werkloosheid per maand per werknemer in paritair subcomité 327.01, Vlaams Gewest, 2020

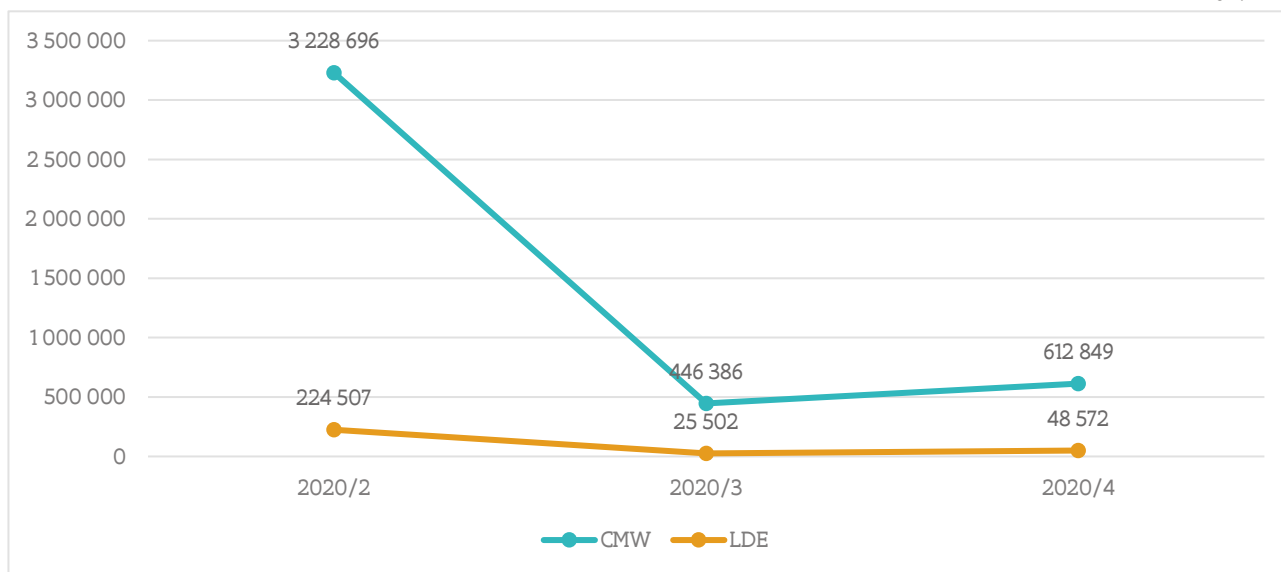


Bron: RVA. Bewerking: Departement WSE

Op basis van de DmfA (Déclaration multifonctionnelle/ multifunctionele Aangifte) gegevens die we ter beschikking hebben, kunnen we ook voor de werknemers van de sociale economie (en dan specifiek voor collectief maatwerk en de lokale diensteneconomie) de evolutie van tijdelijke werkloosheid in beeld krijgen, weergegeven in uren per kwartaal (Figuur 8). We zien hier zowel bij collectief maatwerk als LDE de grootste impact in het tweede kwartaal van 2020, met een sterke daling in kwartaal drie en terug een lichte stijging in kwartaal vier. In collectief maatwerk lag het aandeel werknemers dat getroffen werd door tijdelijke werkloosheid wel hoger dan in LDE, en dat gedurende alle kwartalen (Tabel 1).

Figuur 8 Evolutie van het aantal uren tijdelijke werkloosheid binnen collectief maatwerk en LDE, 2020Q2 – 2020Q4 b

Bron: DmfA,



Bewerking: Departement WSE

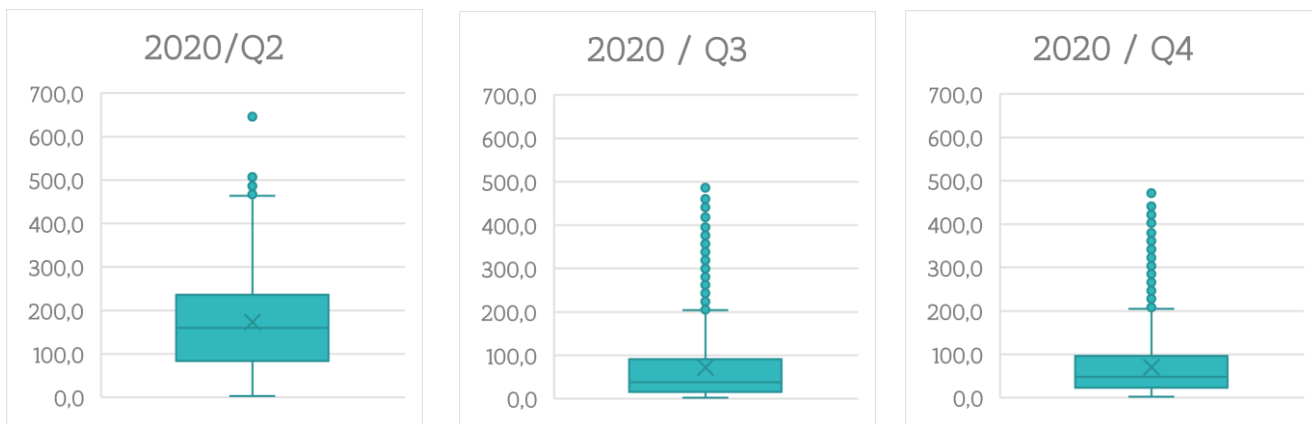
Tabel 1 Verhouding tussen werknemers in tijdelijke werkloosheid en niet in tijdelijke werkloosheid in collectief maatwerk en LDE, 2020Q2-2020Q4

	LDE			Collectief maatwerk		
	2020/2	2020/3	2020/4	2020/2	2020/3	2020/4
% in tijdelijke werkloosheid	49,4%	15,9%	23,5%	76,8%	25,7%	35,7%
% geen tijdelijke werkloosheid	50,6%	84,1%	76,5%	23,2%	74,3%	64,3%

Bron: DmfA, Bewerking: Departement WSE

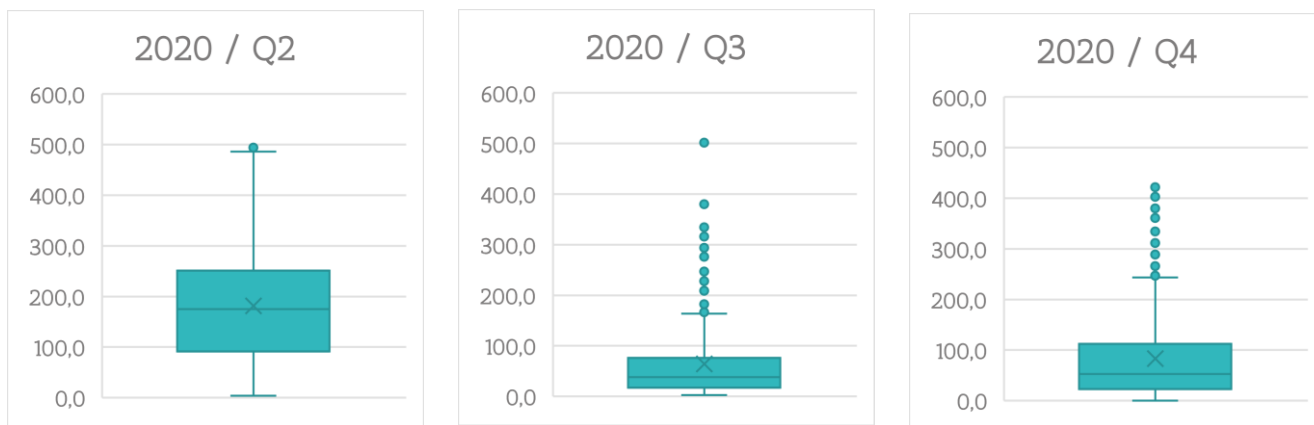
In [Figuur 9](#) en [Figuur 10](#) geven we de spreiding van het aantal uren tijdelijke werkloosheid grafisch weer in boxplots, en dat voor zowel collectief maatwerk als LDE. We stellen bij beide maatregelen vast dat de mediaan qua aantal uren tijdelijke werkloosheid het hoogste lag in kwartaal 2. Tegelijk stellen we vast dat er in kwartaal 3 en kwartaal 4 nog heel wat uitschieters zijn, personen die heel wat meer uren tijdelijk werkloos zijn dan de mediaan. De impact van de Coronacrisis op de sociale economie was dan ook sterk gebonden aan de specifieke activiteiten die een sociale economie onderneming uitvoert. Bedrijven die instonden voor toelevering aan zorg en farma-industrie kenden zo bijvoorbeeld veel minder impact dan ondernemingen die actief waren in de horeca of retailsector.

Figuur 9 Boxplot van het aantal uren tijdelijke werkloosheid per werknemer in collectief maatwerk per kwartaal, 2020Q2-2020Q4



Bron: DmfA, Bewerking: Departement WSE

Figuur 10 Boxplot van het aantal uren tijdelijke werkloosheid per werknemer in LDE per kwartaal, 2020Q2-2020Q4



Bron: DmfA, Bewerking: Departement WSE

4 GLOBAAL BEELD VAN DE SOCIALE ECONOMIE

4.1 BUDGET

Voor 2020 werd in totaal 416 miljoen euro aan subsidies toegekend voor de verschillende sociale economie werkvormen (Tabel 2). Het grootste deel van het budget (386,3 mio) werd voorzien voor collectief maatwerk. De lokale diensteneconomie was goed voor 25,8 mio en arbeidszorg voor 3,8 mio.

Tabel 2 Sociale economie budget, 2019-2020

Maatregel	2019	2020
Collectief maatwerk	392,9 mio	386,3 mio
LDE	25,7 mio	25,8 mio
Arbeidszorg	4,5 mio	3,8 mio
TOTAAL	423,1 mio	416 mio

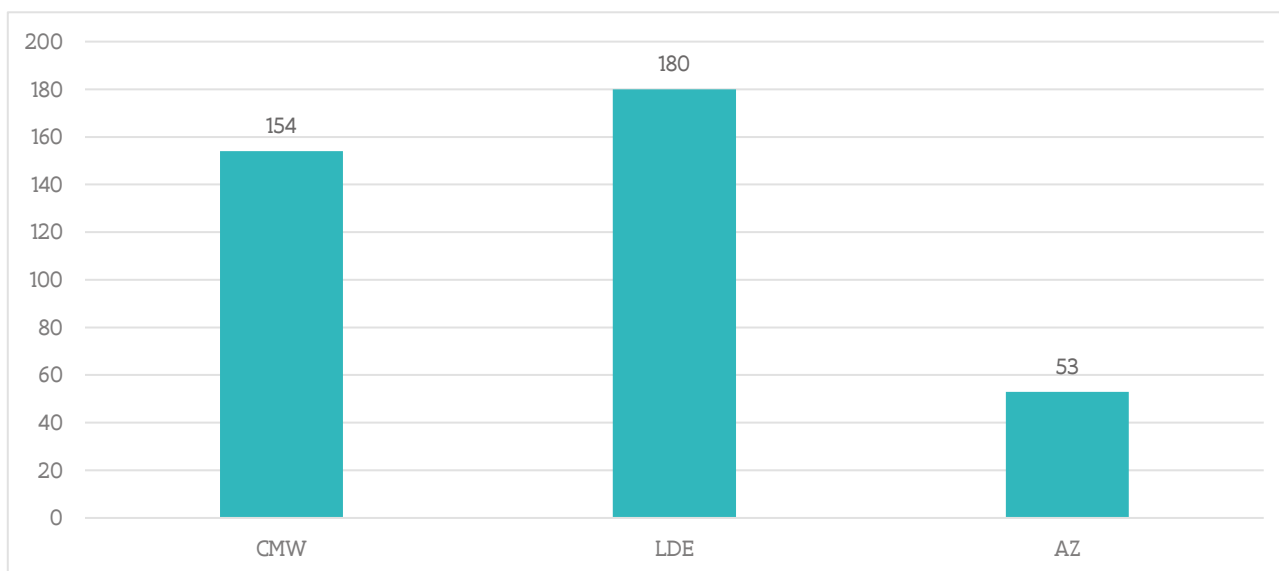
Bron: Departement WSE. Bewerking: Departement WSE

Bij collectief maatwerk ging 51,9% van het bestede budget naar de loonpremies, 31,3% naar begeleidingspremies, 13,3% naar organisatiepremies en 1,1% naar subsidies in kader van het VIA 5-akkoord. Er zijn voor 2020 twee éénmalige subsidies toegekend naar aanleiding van de COVID-19 crisis voor 2,4% van het budget. Het was verder ook mogelijk om de subsidie voor begeleiding in arbeidszorg niet te koppelen aan de effectieve prestaties van de arbeidszorgmedewerker aangezien deze omwille van de lockdown niet altijd mogelijk waren. Dit had als doel om de arbeidszorgorganisaties te ondersteunen tijdens de Coronacrisis.

4.2 EEN GLOBAAL BEELD VAN ONDERNEMINGEN IN DE SOCIALE ECONOMIE

In 2020 waren er 154 maatwerkbedrijven en -afdelingen, 180 lokale diensteneconomie initiatieven en 53 initiatieven in de arbeidszorg. Bij maatwerk onderscheiden we 140 maatwerkbedrijven en 14 maatwerkafdelingen. Sommige bedrijven bieden meerdere tewerkstellingsvormen aan, waardoor er een overlap is tussen vooral collectief maatwerk en arbeidszorg (Figuur 11).

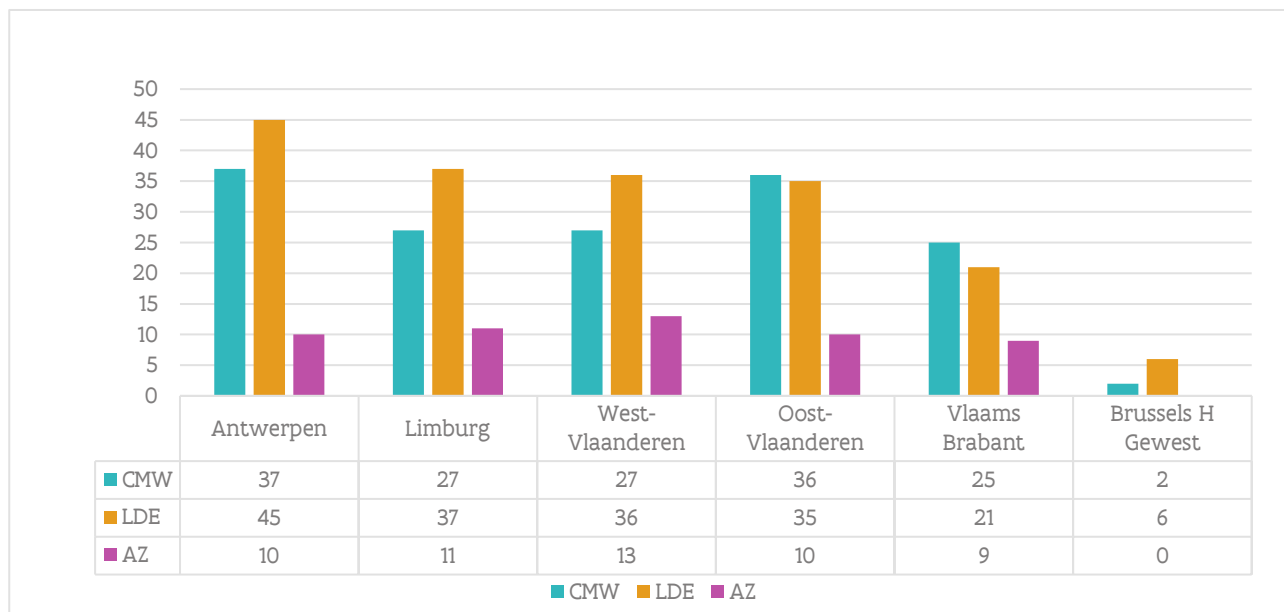
Figuur 11 Aantal ondernemingen binnen de verschillende werkvormen van de sociale economie, 2020



Bron: Departement WSE, Bewerking: Departement WSE

Collectief maatwerk is het talrijkst aanwezig in Antwerpen en West-Vlaanderen (Figuur 12). Bij de lokale diensteneconomie springt ook Antwerpen eruit, terwijl we bij arbeidszorg de meeste initiatieven in West-Vlaanderen kunnen aantreffen. We rapporteren hier op het niveau van de hoofdzetel van de onderneming. Bij ondernemingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kan het dus gaan om ondernemingen wiens zetel daar gevestigd is, maar waarbij de activiteiten uitgeoefend worden in het Vlaams Gewest.

Figuur 12 Aantal ondernemingen binnen de verschillende werkvormen van de sociale economie, 2020



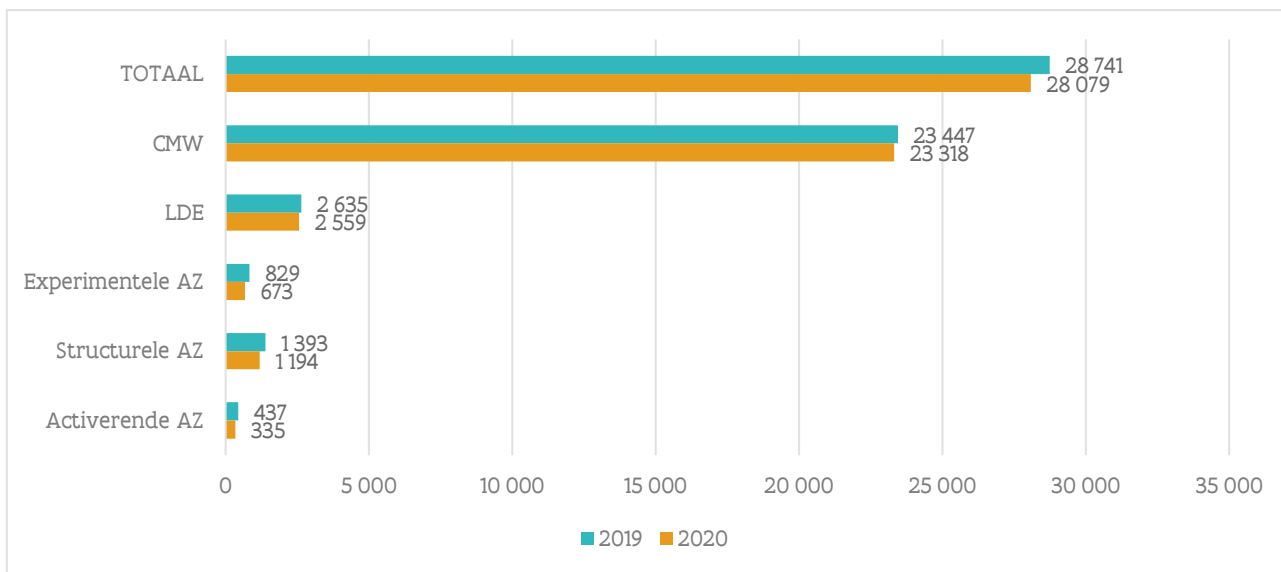
Bron: Departement WSE, Bewerking: Departement WSE

4.3 EEN GLOBAAL BEELD VAN DE DOELGROEPWERKNEMERS IN DE SOCIALE ECONOMIE

In 2020 waren er in totaal 28.079 doelgroepwerknemers actief in de sociale economie.⁵ Dit is minder dan in 2019, toen we 28.741 doelgroepwerknemers telden (Figuur 13 & Figuur 14). De meeste doelgroepwerknemers vinden we in collectief maatwerk (23.318), goed voor 83% van de doelgroepwerknemers. In LDE tellen we 2.559 doelgroepwerknemers, wat overeenkomt met 9,1%. Binnen arbeidszorg treffen we de meeste personen binnen de structurele arbeidszorg (1.194; 4,3%), gevolgd door experimentele arbeidszorg (673; 2,4%). Activerende arbeidszorg is de kleinste maatregel, met 335 personen (1,2%).

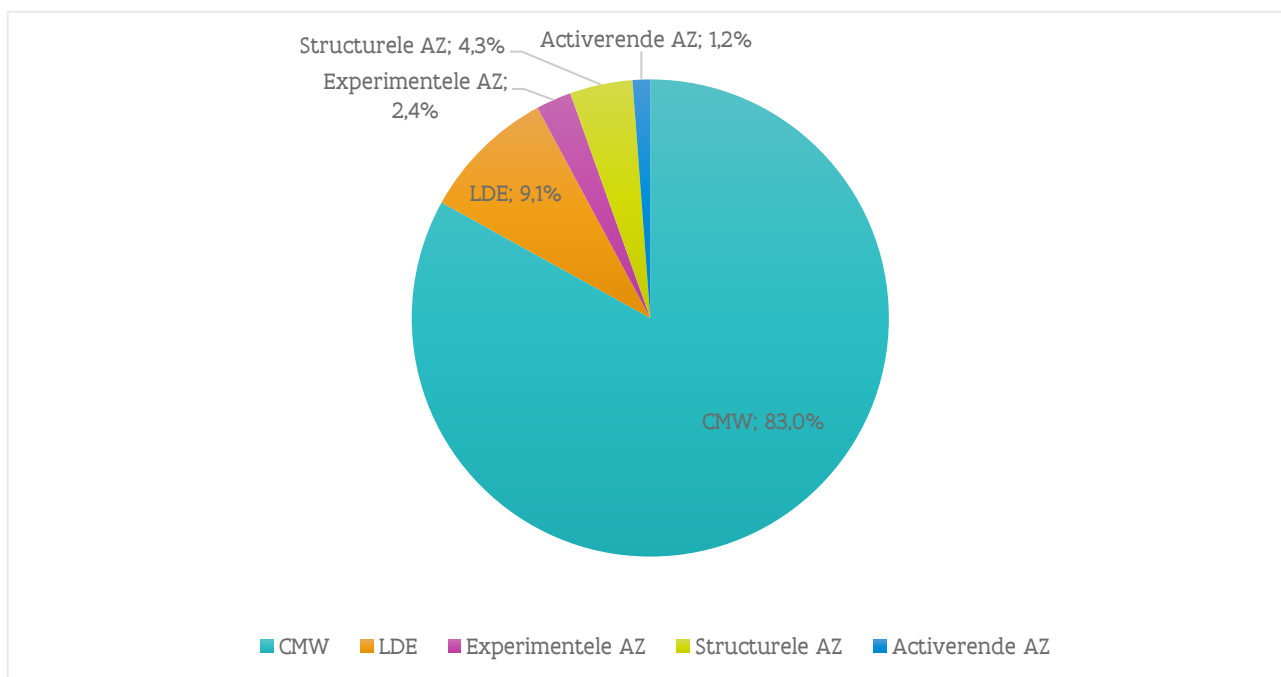
⁵ Niet al deze doelgroepwerknemers waren gedurende het volledige jaar 2020 actief. Het volstaat om minstens 1 dag een gesubsidieerde prestatie te hebben geleverd om te worden meegenomen in de populatie van dit jaarrapport.

Figuur 13 Overzicht van het aantal doelgroepwerknemers in de sociale economie (per maatregel), 2020



Bron: Departement WSE, Bewerking: Departement WSE

Figuur 14 Relatieve verdeling van doelgroepwerknemers over de verschillende werkvormen/maatregelen, 2020



Bron: Departement WSE, Bewerking: Departement WSE



We kunnen de tewerkstelling van doelgroepwerknemers ook uitdrukken in VTE (voltijds equivalent) (Tabel 3). We doen dit enkel voor collectief maatwerk en LDE, gezien er bij arbeidszorg geen betaalde prestaties worden geleverd en omrekening naar VTE dus niet mogelijk is. We rapporteren cijfers per kwartaal en een jaargemiddelde.

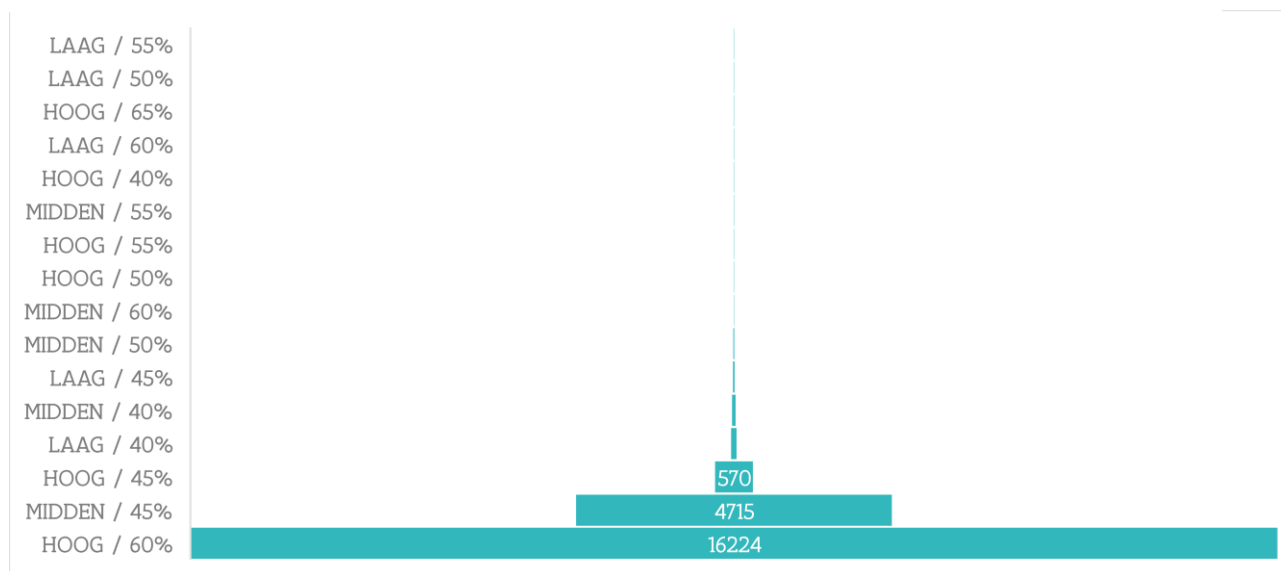
Tabel 3 Tewerkstelling binnen de sociale economie in VTE, 2020

Maatregel	2020/1	2020/2	2020/3	2020/4	Jaargemiddelde
Collectief maatwerk	18 020	17 539	18 112	18 377	18 012
LDE	1 856	1 709	1 704	1 713	1 745

Bron: Departement WSE, Bewerking: Departement WSE

Specifiek voor collectief maatwerk kunnen we ook rapporteren over de werkondersteuningspakketten (WOP) die doelgroepwerknemers krijgen (Figuur 15). Het werkondersteuningspakket bestaat uit twee componenten, een loonpremie en een begeleidingsvergoeding. Het WOP wordt bepaald door VDAB en hangt samen met het soort indicatie dat de werkzoekende kreeg.⁶ Wanneer we naar de WOP's kijken, zien we dat bepaalde types duidelijk veel meer voorkomen dan andere. Dit hangt samen met de overgangsbepalingen die bij de overgang naar collectief maatwerk van toepassing waren op zittende doelgroepmedewerkers in sociale en beschutte werkplaatsen. Zij kregen immers een specifiek WOP toegewezen, zijnde een WOP met hoge begeleidingsgraad en 60% loonpremie.⁷ Per onderneming wordt vanaf 2019 10% van de zittende doelgroepwerknemers geëvalueerd, met het oog op doorstroom, bij positieve evaluatie, naar een reguliere jobcontext. Na deze evaluatie kan het WOP ook aangepast worden. Voor doelgroepwerknemers aangeworven na 1 januari 2019, zijn de werkondersteuningspakketten maximaal vijf jaar geldig. Ook hier is vervolgens een verplichte evaluatie voorzien.⁸

Figuur 15 Verdeling van types WOP (loonpremie / begeleidingsgraad), 2020



Bron: Departement WSE, Bewerking: Departement WSE

⁶ Het gaat hier om de indicaties: PMAH (persoon met arbeidshandicap)⁶ en PSP (personen met een psychosociale arbeidsbeperking). Een zeer klein deel van de populatie is geïndiceerd als uiterst kwetsbaar.

⁷ Zie concreet art. 108 §2 maatwerkbesluit voor alle overgangsbepalingen.

⁸ Zie: <https://partners.vdab.be/sociale-economie/collectief-maatwerk-wop#pakket>

We geven hier ook weer hoeveel niet-werkende werkzoekenden, die niet in opleiding zijn, er momenteel geïndiceerd⁹ zijn voor collectief maatwerk en de lokale diensteneconomie (Tabel 4). Voor collectief maatwerk ging het eind december 2020 om 6.759 personen, voor LDE om 1.064 personen. Deze personen hebben dus een advies CMW of LDE, maar zijn momenteel niet aan de slag als doelgroepwerknemer en zijn nog steeds gekend bij VDAB als NWWZ.

Tabel 4 Aantal NWWZ (niet in opleiding) met een advies voor tewerkstelling in de sociale economie, verdeeld naar WOP, 2020

Maatregel	Loonpremie %	Begeleidingsgraad	Aantal
Collectief maatwerk	45	laag	*
	45	midden	1 450
	45	hoog	351
	55	hoog	*
	60	midden	*
	60	hoog	3 402
	/	/	1 550
Totaal collectief maatwerk			6 759
Totaal LDE			1 064

Bron: VDAB, Bewerking: Departement WSE

* te laag om te rapporteren

5 PROFIELKENMERKEN DOELGROEPWERKNEMERS

Om een inschatting te kunnen maken van de profielkenmerken van de doelgroepwerknemers die in 2020 gesubsidieerd werden en prestaties leverden in de sociale economie, lieten we interne data verrijken met VDAB-gegevens die ons een beter beeld geven van het specifieke profiel van de doelgroepwerknemers. We maken telkens de vergelijking met de algemene werkende populatie. Hierbij gaat het over de totale groep werkenden tussen 20-64 jaar – tenzij anders aangegeven. Daarnaast maken we ook de vergelijking met de populatie zeer langdurig (> 2 jaar) niet-werkende werkzoekenden in het jaar 2020.¹⁰ Zo kunnen we zien in welke mate de sociale economie kwetsbare groepen bereikt.

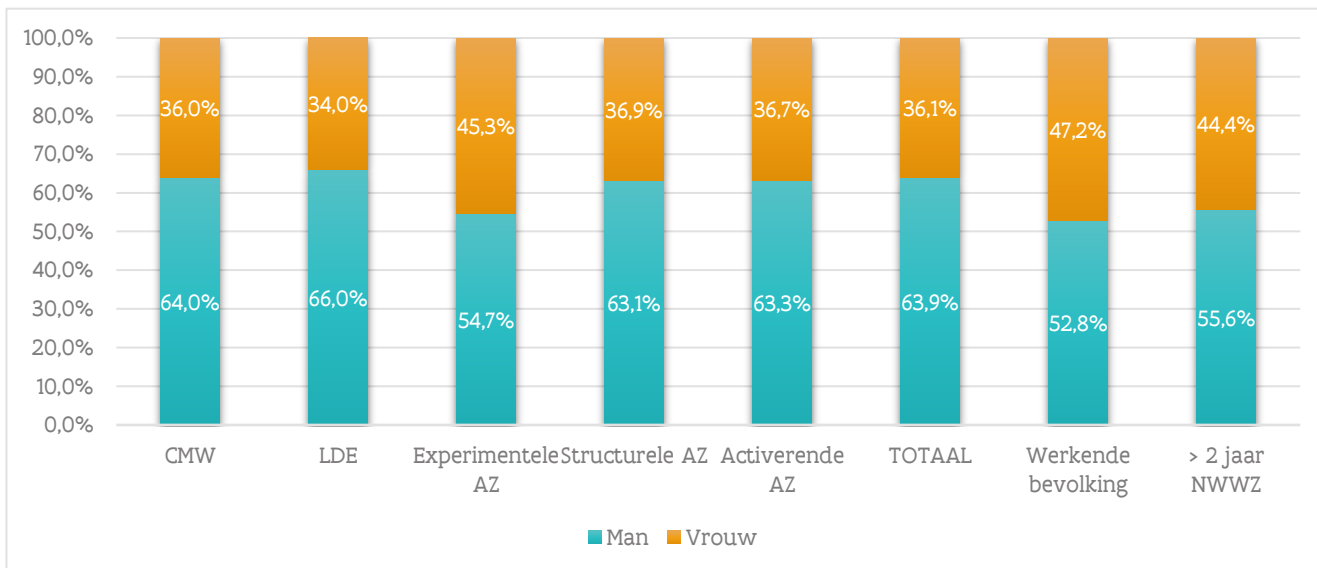
⁹ In het kader van de decreten collectief maatwerk en lokale diensteneconomie is VDAB als arbeidsmarktregisseur bevoegd voor indicering van de doelgroepwerknemer. ICF is de methodiek die VDAB gebruikt om te indiceren. Indicering is het onderzoek dat nagaat of iemand erkend wordt als persoon met een arbeidsbeperking en die op basis hiervan adviezen kan krijgen.

¹⁰ Merk op dat we vanaf het volgende jaarrapport (2021) zullen werken met de nieuwe werkzoekendenindeling van VDAB; de werkzoekenden zonder werk (WZW).

5.1 VERDELING NAAR GESLACHT

Binnen de sociale economie zijn mannen duidelijk oververtegenwoordigd (63,9%) en dit opvallend meer dan in de gewone werkende bevolking (52,8%) en de populatie zeer langdurig werkzoekenden (55,6%). Deze oververtegenwoordiging merken we op in alle maatregelen. Ze is het hoogste binnen LDE (66% mannen en 34% vrouwen), en het laagste bij experimentele arbeidszorg (54,7% mannen en 45,3% vrouwen) (Figuur 16 & Tabel 5).

Figuur 16 Verdeling naar geslacht (%) binnen de sociale economie maatregelen, 2020



Bron: Departement WSE & VDAB, Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium), Enquête naar de arbeidskrachten. Bewerking: Departement WSE

Tabel 5 Verhouding mannen en vrouwen binnen de sociale economie maatregelen, absoluut en relatief, 2020

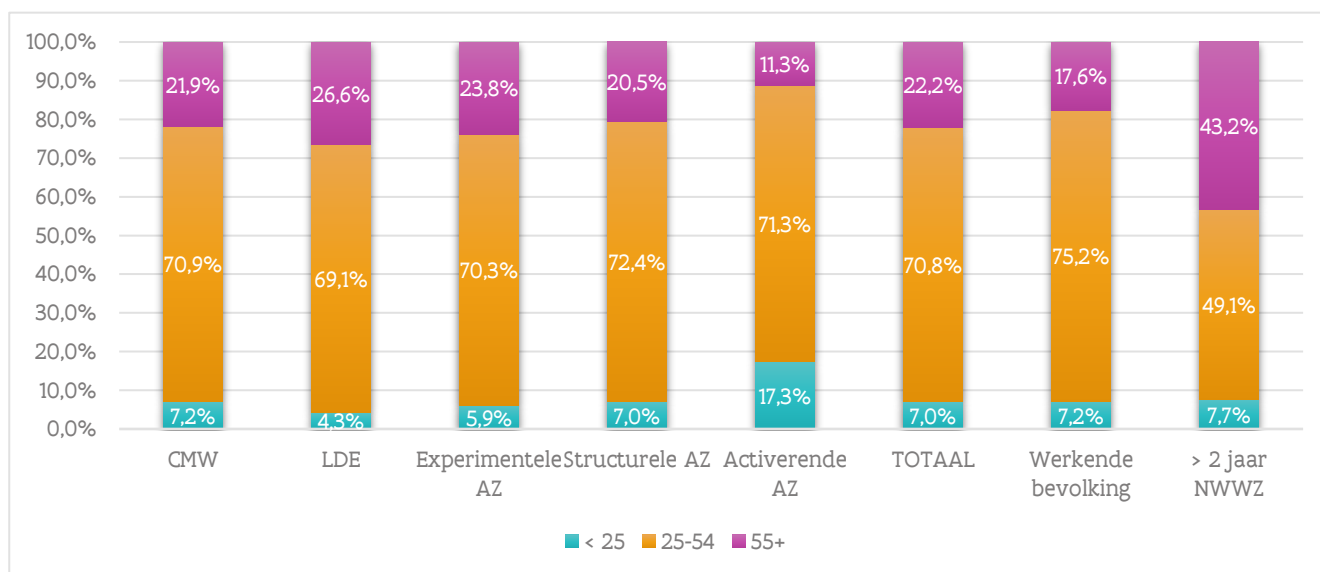
Maatregel	Mannen		Vrouwen	
	Aantal	Relatief (%)	Aantal	Relatief (%)
Collectief maatwerk	14 919	64,0%	8 399	36,0%
LDE	1 688	66,0%	871	34,0%
Experimentele arbeidszorg	368	54,7%	305	45,3%
Structurele arbeidszorg	753	63,1%	441	36,9%
Activerende arbeidszorg	212	63,3%	123	36,7%
TOTAAL sociale economie	17 940	63,9%	10 139	36,1%

Bron: Departement WSE & VDAB, Bewerking: Departement WSE

5.2 VERDELING NAAR LEEFTIJD

Het aandeel 55-plussers is hoger in de sociale economie (22,2%) dan binnen de algemene werkende bevolking (17,6%), maar het is lager dan het aandeel 55-plussers in de populatie zeer langdurig werkzoekenden (43,2%). Ook tussen de sociale economie maatregelen onderling is er heel wat verschil. De lokale diensteneconomie vertegenwoordigt het grootste aandeel 55-plussers, met 26,6%, gevolgd door experimentele arbeidszorg (23,8%). Binnen deze maatregelen zal de vergrijzing de komende jaren een belangrijke impact hebben. Het kleinste aandeel 55-plussers vinden we bij activerende arbeidszorg (11,3%). Jongeren zijn binnen de sociale economie en de werkende bevolking bijna gelijk vertegenwoordigd (7,0% in de sociale economie tegenover 7,2% bij de werkende bevolking). De jongste populatie vinden we in de activerende arbeidszorg, daar is 17,3% jonger dan 25. Bij LDE vinden we het laagste aandeel jongeren, met 4,3% (Figuur 17 & Tabel 6).

Figuur 17 Verdeling naar leeftijd (%) binnen de sociale economie maatregelen, 2020



Bron: Departement WSE & VDAB, Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium), Enquête naar de arbeidskrachten. Bewerking: Departement WSE

Tabel 6 Verhouding naar leeftijd binnen de sociale economie maatregelen, absoluut en relatief, 2020

Maatregel	< 25		25-54		55+	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Collectief maatwerk	1 675	7,2%	16 530	70,9%	5 113	21,9%
LDE	110	4,3%	1 768	69,1%	681	26,6%
Experimentele arbeidszorg	40	5,9%	473	70,3%	160	23,8%
Structurele arbeidszorg	84	7,0%	865	72,4%	245	20,5%
Activerende arbeidszorg	58	17,3%	239	71,3%	38	11,3%

TOTAAL sociale economie

1 967	7,0%	19 875	70,8%	6 237	22,2%
-------	------	--------	-------	-------	-------

Bron: Departement WSE & VDAB, Bewerking: Departement WSE

Focus 1 Gedetailleerde verdeling naar leeftijd, 2020

	<25	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	> 60
CMW	7,2%	10,3%	10,9%	11,2%	11,5%	12,7%	14,3%	14,9%	7,1%
LDE	4,3%	9,0%	10,4%	12,9%	11,5%	11,1%	14,2%	17,1%	9,5%
Experimentele arbeidszorg	5,9%	6,4%	8,6%	9,1%	12,0%	16,6%	17,5%	18,6%	5,2%
Structurele arbeidszorg	7,0%	8,1%	9,8%	11,1%	12,6%	12,8%	18,0%	15,6%	4,9%
Activerende arbeidszorg	17,3%	15,5%	12,2%	11,6%	11,3%	11,9%	8,7%	9,0%	2,4%
TOTAAL sociale economie	7,0%	10,1%	10,8%	11,3%	11,6%	12,6%	14,5%	15,1%	7,1%

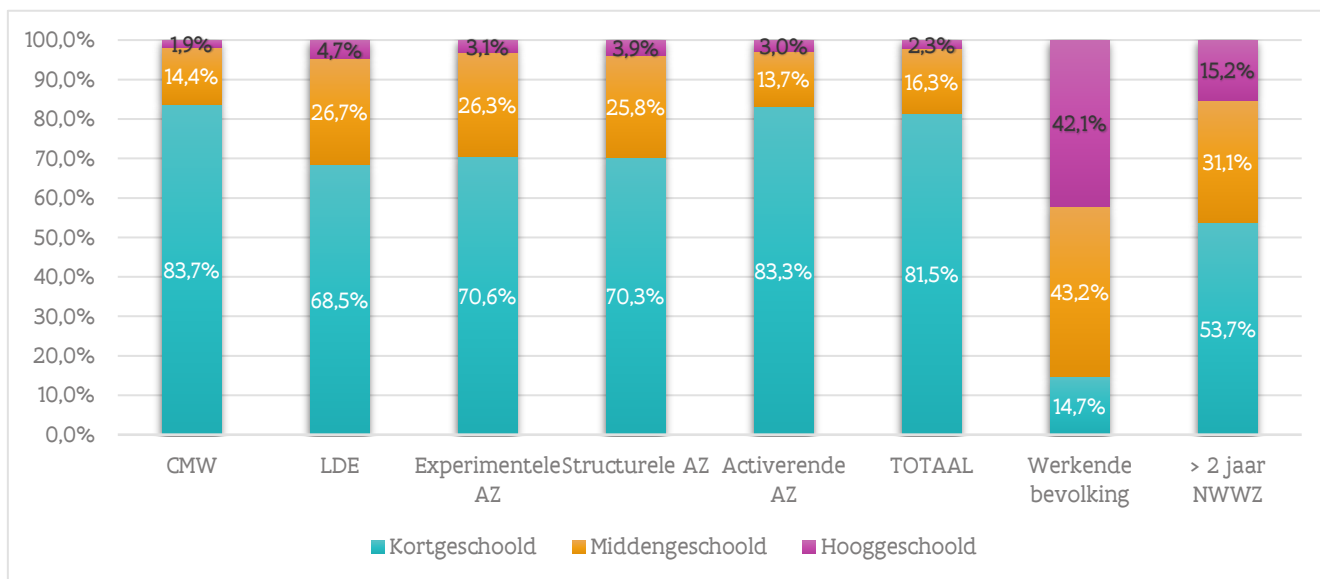
Bron: Departement WSE & VDAB. Bewerking: Departement WSE

Wanneer we de sociale economie als geheel overschouwen, behoort het grootste deel van de werknemers tot de leeftijdsgroep 55-59 (15,1%), gevolgd door 50-54 (14,5%). Bijna 30% van de doelgroepwerknemers en arbeidszorgmedewerkers zijn dus 50-plussers. Zestigsters zijn veel minder vertegenwoordigd. Enkel in LDE (9,5%) en experimentele arbeidszorg (5,2%) raakt hun aandeel over de 5%. Activerende arbeidszorg springt eruit als maatregel met de jongste populatie, met bijna 1/3 jonger dan 30.

5.3 VERDELING NAAR STUDIENIVEAU

Kortgeschoolden zijn zeer sterk oververtegenwoordigd in de sociale economie (81,5%), terwijl het aandeel kortgeschoolden in de algemene werkende bevolking (25-64 jaar) 14,7% bedraagt. Bij de zeer langdurig werkzoekende bevolking komt het aandeel kortgeschoolden neer op 53,7%. Het grootste aandeel kortgeschoolden vinden we bij het collectief maatwerk (83,7%) en de activerende arbeidszorg (83,3%). Het kleinste aandeel vinden we in de lokale diensteneconomie (68,5%). Middengeschoolden zijn sterk ondervertegenwoordigd in de sociale economie als geheel (16,3%). We vinden het hoogste aandeel in de lokale diensteneconomie (26,8%) en de structurele arbeidszorg (25,8%). In de algemene werkende bevolking vormen hooggeschoolden de grootste groep (42,1%), terwijl deze groep maar zeer beperkt vertegenwoordigd is binnen de sociale economie (2,3%). Het grootste aandeel hooggeschoolden vinden we terug in de lokale diensteneconomie (4,7%) (Figuur 18 & Tabel 7).

Figuur 18 Verdeling naar studieniveau (%) binnen de sociale economie maatregelen, 2020



Bron: Departement WSE & VDAB, Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium), Enquête naar de arbeidskrachten.
Bewerking: Departement WSE

Tabel 7 Verhouding naar studieniveau binnen de sociale economie maatregelen, absoluut en relatief, 2020

Maatregel	Kortgeschoold		Middengespoold		Hooggeschoold	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Collectief maatwerk	19 525	83,7%	3 357	14,4%	433	1,9%
LDE	1 754	68,5%	684	26,7%	121	4,7%
Experimentele arbeidszorg	475	70,6%	177	26,3%	21	3,1%
Structurele arbeidszorg	839	70,3%	308	25,8%	47	3,9%
Activerende arbeidszorg	279	83,3%	46	13,7%	10	3,0%
TOTAAL sociale economie	22 872	81,5%	4 572	16,3%	632	2,3%

Bron: Departement WSE & VDAB, Bewerking: Departement WSE

Focus 2 Gedetailleerde verdeling naar studieniveau, 2020

	Lager onderwijs + 1e graad sec	2e graad sec. beroeps	2e graad sec. andere	3e en 4e graad sec. beroeps	3e graad sec. algemeen + kunst	3e graad sec. technisch	DBSO + Leertijd	HBO + Bachelor	Maste
CMW	31,1%	47,7%	2,7%	9,5%	2,6%	2,3%	2,3%	1,2%	0,7%
LDE	33,0%	23,3%	7,2%	16,6%	6,6%	3,6%	5,1%	3,4%	1,3%
AZ	24,1%	38,9%	5,3%	15,4%	4,2%	4,5%	4,0%	2,5%	1,1%

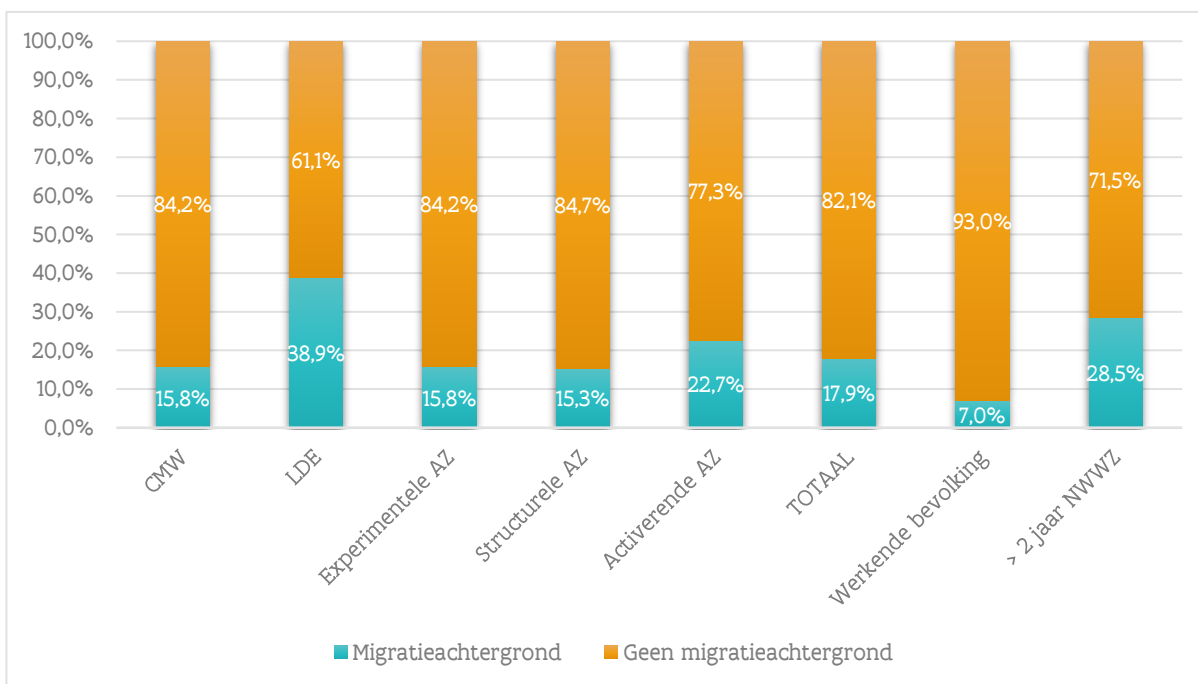
Bron: Departement WSE & VDAB. Bewerking: Departement WSE

We splitsen hier de gegevens naar studieniveau verder uit. We rapporteren hier over de verschillende vormen van arbeidszorg samen. Bij collectief maatwerk (47,7%) en arbeidszorg (38,9%) zijn medewerkers met als hoogste diploma 2^{de} graad secundair beroepsonderwijs in de meerderheid. Wie een getuigschrift BUSO heeft valt binnen deze groep, vandaar de sterke vertegenwoordiging. Bij LDE gaat het om mensen met ten hoogste een diploma lager onderwijs of eerste graad secundair onderwijs (33%). Op de derde plaats in alle werkvormen zien we personen met een diploma 3^e of 4^e graad secundair beroepsonderwijs.

5.4 MIGRATIEACHTERGROND

Een persoon wordt door VDAB beschouwd als persoon met een migratieachtergrond als hij of zij een huidige of vorige nationaliteit heeft van buiten de EU en buiten de EVA-landen. Binnen de sociale economie als geheel heeft 17,9% van de doelgroepwerknemers een migratieachtergrond. Dit is ruim meer dan het dubbele van hun aandeel in de algemene werkende bevolking (7,0%). Het aandeel personen met een migratieachtergrond is echter nog groter bij de populatie zeer langdurig werkzoekenden (28,5%). Het grootste aandeel vinden we bij de lokale diensteneconomie (38,9%) en het kleinste aandeel vinden we bij structurele arbeidszorg (15,3%) (Figuur 19 & Tabel 8).

Figuur 19 Aandeel personen met een migratieachtergrond (%) binnen de sociale economie maatregelen, 2020



Bron: Departement WSE & VDAB, Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium), Enquête naar de arbeidskrachten.
Bewerking: Departement WSE

Tabel 8 Aanwezigheid van personen met een migratieachtergrond binnen de sociale economie maatregelen, absoluut en relatief, 2020

Maatregel	Migratieachtergrond		Geen migratieachtergrond	
	Absoluut	Relatief (%)	Absoluut	Relatief (%)
Collectief maatwerk	3 676	15,8%	19 639	27,2%
LDE	995	38,9%	1 564	61,1%
Experimentele arbeidszorg	106	15,8%	567	84,2%
Structurele arbeidszorg	183	15,3%	1011	84,7%
Activerende arbeidszorg	76	22,7%	259	77,3%
TOTAAL sociale economie	5 036	17,9%	23 040	82,1%

Bron: Departement WSE & VDAB, Bewerking: Departement WSE

Focus 3 Gedetailleerde verdeling naar migratieachtergrond, 2020

De origine van een werkzoekende is gebaseerd op de huidige en de vorige nationaliteit. VDAB krijgt deze gegevens uit het Rijksregister. Merk op dat we hier een licht andere definitie gebruiken dan in het afbakenen van de groep met migratieachtergrond, waar personen uit de EU en EVA-landen NIET meegenomen worden.

	CMW	LDE	AZ	TOTAAL
België	79,7%	52,3%	77,3%	77,2%
EU15 (muv België)	3,3%	5,9%	4,4%	3,7%
EU28 (muv EU15)	0,9%	2,3%	1,5%	1,1%
Rest Europa	1,2%	3,7%	1,1%	1,4%
Afrika	3,2%	7,6%	3,3%	3,6%
Azië	4,8%	14,8%	4,3%	5,7%
Maghreb – Turkije	5,2%	10,9%	6,8%	5,9%
Amerika	0,4%	0,4%	0,5%	0,4%
Onbekend	1,0%	2,0%	0,9%	1,1%

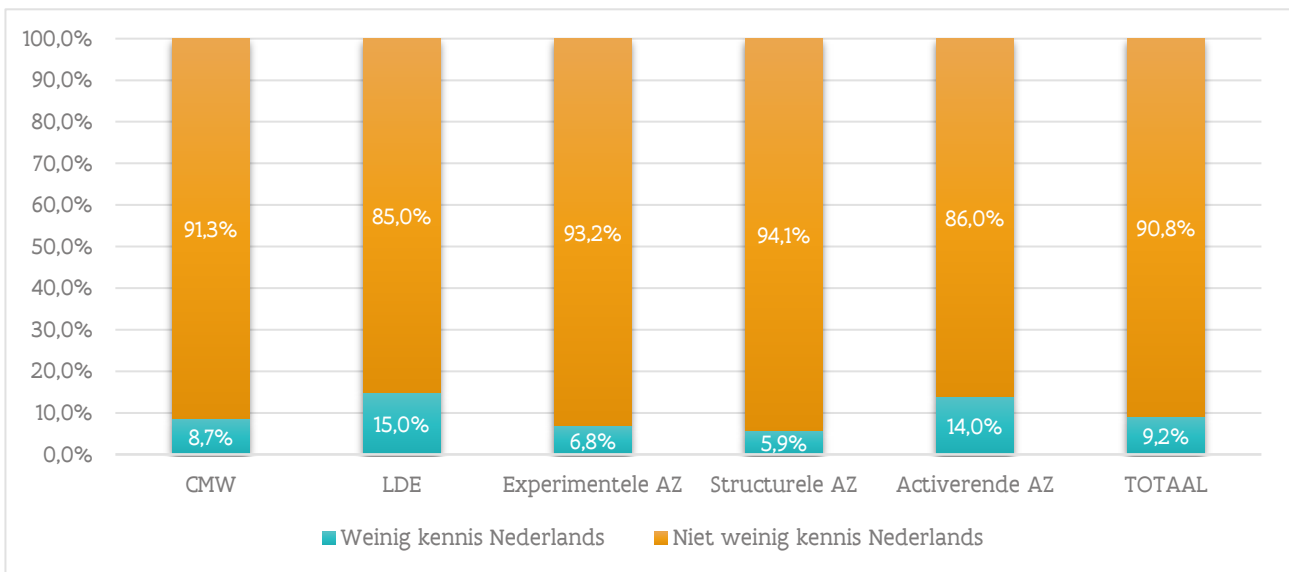
Bron: Departement WSE & VDAB. Bewerking: Departement WSE

We stellen vast dat personen van Belgische origine dominant zijn in alle werkvormen, maar het minst in LDE (52,3%). Over de hele sociale economie zijn personen met origine in de Maghreb-landen en Turkije, met 5,7% de tweede groep. Dit heeft vooral te maken met het feit dat dit de tweede grootste origine-groep is binnen collectief maatwerk (5,2%). Binnen LDE vinden we personen met origine Azië op de tweede plaats (14,8%).

5.5 WEINIG KENNIS NEDERLANDS

In 2019 had 9,2% van de doelgroepwerknemers en arbeidszorgmedewerkers van de VDAB het label 'weinig kennis Nederlands' gekregen. Dit wil zeggen dat deze personen geen of een beperkte kennis van het Nederlands hebben. Binnen de lokale diensteneconomie (15,0%) vinden we het grootste aandeel personen met weinig kennis van het Nederlands terug. Bij structurele arbeidszorg (5,9) liggen de cijfers het laagste (Figuur 20 & Tabel 9).

Figuur 20 Aandeel personen met weinig kennis Nederlands (%) binnen de sociale economie maatregelen, 2019



Bron: Departement WSE & VDAB, Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium), Enquête naar de arbeidskrachten.
Bewerking: Departement WSE

Tabel 9 Aanwezigheid van personen met weinig kennis van Nederlands binnen de sociale economie maatregelen, absoluut en relatief, 2019

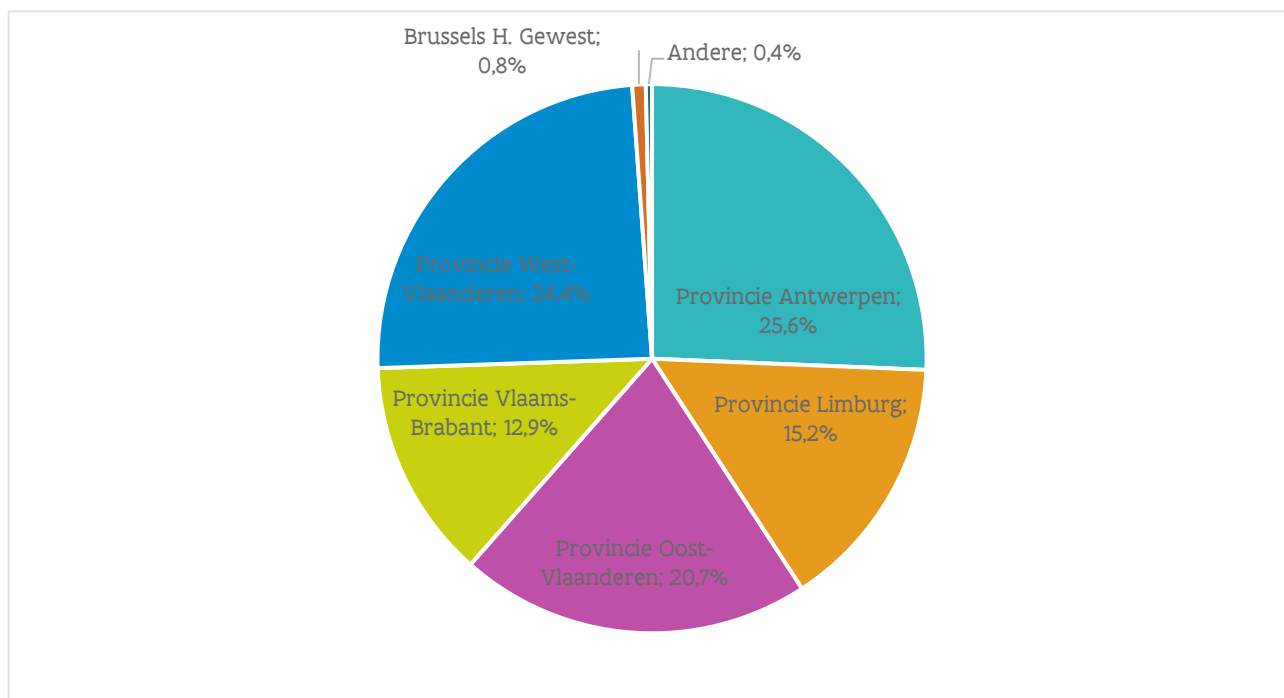
Maatregel	Weinig kennis Nederlands		Niet weinig kennis Nederlands	
	Absoluut	Relatief (%)	Absoluut	Relatief (%)
Collectief maatwerk	2 027	8,7%	21 288	91,3%
LDE	384	15,0%	2 175	85,0%
Experimentele arbeidszorg	46	6,8%	627	93,2%
Structurele arbeidszorg	70	5,9%	1 124	94,1%
Activerende arbeidszorg	47	14,0%	288	86,0%
TOTAAL sociale economie	2 598	9,2%	25 556	90,8%

Bron: Departement WSE & VDAB, Bewerking: Departement WSE

5.6 PROVINCIALE SPREIDING NAAR WOONPLAATS

We gaven al eerder (zie 4.2) een overzicht van de provinciale spreiding van de sociale economiebedrijven zelf. Hier geven we ook een overzicht van de provinciale spreiding naar verblijfplaats van de doelgroepwerknemers en arbeidszorgmedewerkers in de sociale economie (Figuur 21 & Tabel 10).

Figuur 21 Provinciale spreiding naar verblijfplaats van de doelgroepwerknemers binnen de sociale economie, 2020



Bron: Departement WSE & VDAB, Bewerking: Departement WSE

Tabel 10 Provinciale spreiding naar verblijfplaats van de doelgroepwerknemers en arbeidszorgmedewerkers binnen de sociale economie maatregelen, 2020

	Antwerpen	Limburg	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	West-Vlaanderen	Brussels H. Gewest	Andere
CMW	25,7%	13,8%	20,6%	13,0%	25,7%	0,8%	0,4%
LDE	33,7%	22,8%	17,6%	11,8%	13,1%	0,9%	0,1%
Experimentele AZ	14,6%	25,0%	30,8%	11,1%	18,4%	0,1%	0,0%
Structurele AZ	16,9%	22,7%	28,9%	11,2%	19,9%	0,3%	0,0%
Activerende AZ	14,0%	5,7%	1,8%	31,3%	47,2%	0,0%	0,0%

TOTAAL sociale economie	25,6%	15,2%	20,7%	12,9%	24,4%	0,8%	0,4%
--	-------	-------	-------	-------	-------	------	------

Bron: Departement WSE & VDAB, Bewerking: Departement WSE

6 LIJST MET FIGUREN EN TABELLEN

6.1 LIJST MET FIGUREN

Figuur 1 Evolutie werkzaamheidsgraad (%) (20-64 jaar), Vlaams Gewest, 2000-2020	6
Figuur 2 Evolutie van de werkloosheidsgraad (%) (15-64 jaar), Vlaams Gewest, 2000-2020	6
Figuur 3 Evolutie aantal tijdelijk werklozen, Vlaams Gewest, 2020.....	7
Figuur 4 Evolutie van het aantal dagen tijdelijke werkloosheid per werknemer per maand, Vlaams Gewest, 2020.....	7
Figuur 5 Werkzaamheidsgraad (%) kansengroepen vergeleken met de algemene werkzaamheidsgraad, Vlaams Gewest, 2020.....	8
Figuur 6 Evolutie aantal tijdelijk werklozen in paritair subcomité 327.01, Vlaams Gewest, 2020	9
Figuur 7 Evolutie van het aantal dagen tijdelijke werkloosheid per maand per werknemer in paritair subcomité 327.01, Vlaams Gewest, 2020	9
Figuur 8 Evolutie van het aantal uren tijdelijke werkloosheid binnen collectief maatwerk en LDE, 2020Q2 – 2020Q4 b.....	10
Figuur 9 Boxplot van het aantal uren tijdelijke werkloosheid per werknemer in collectief maatwerk per kwartaal, 2020Q2-2020Q4.....	11
Figuur 10 Boxplot van het aantal uren tijdelijke werkloosheid per werknemer in LDE per kwartaal, 2020Q2-2020Q4.....	11
Figuur 11 Aantal ondernemingen binnen de verschillende werkvormen van de sociale economie, 2020 ...	12
Figuur 12 Aantal ondernemingen binnen de verschillende werkvormen van de sociale economie, 2020 ...	13
Figuur 13 Overzicht van het aantal doelgroepwerknemers in de sociale economie (per maatregel), 2020.	14
Figuur 14 Relatieve verdeling van doelgroepwerknemers over de verschillende werkvormen/maatregelen, 2020.....	14
Figuur 15 Verdeling van types WOP (loonpremie / begeleidingsgraad), 2020.....	15
Figuur 16 Verdeling naar geslacht (%) binnen de sociale economie maatregelen, 2020	17
Figuur 17 Verdeling naar leeftijd (%) binnen de sociale economie maatregelen, 2020.....	18
Figuur 18 Verdeling naar studieniveau (%) binnen de sociale economie maatregelen, 2020	20
Figuur 19 Aandeel personen met een migratieachtergrond (%) binnen de sociale economie maatregelen, 2020.....	22
Figuur 20 Aandeel personen met weinig kennis Nederlands (%) binnen de sociale economie maatregelen, 2019.....	24
Figuur 21 Provinciale spreiding naar verblijfplaats van de doelgroepwerknemers binnen de sociale economie, 2020.....	25

6.2 LIJST MET TABELLEN

Tabel 1 Verhouding tussen werknemers in tijdelijke werkloosheid en niet in tijdelijke werkloosheid in collectief maatwerk en LDE, 2020Q2-2020Q4.....	10
Tabel 2 Sociale economie budget, 2019-2020	12
Tabel 3 Tewerkstelling binnen de sociale economie in VTE, 2020	15
Tabel 4 Aantal NWWZ (niet in opleiding) met een advies voor tewerkstelling in de sociale economie, verdeeld naar WOP, 2020.....	16

Tabel 5 Verhouding mannen en vrouwen binnen de sociale economie maatregelen, absoluut en relatief, 2020.....	17
Tabel 6 Verhouding naar leeftijd binnen de sociale economie maatregelen, absoluut en relatief, 2020.....	18
Tabel 7 Verhouding naar studieniveau binnen de sociale economie maatregelen, absoluut en relatief, 2020.....	20
Tabel 8 Aanwezigheid van personen met een migratieachtergrond binnen de sociale economie maatregelen, absoluut en relatief, 2020.....	22
Tabel 9 Aanwezigheid van personen met weinig kennis van Nederlands binnen de sociale economie maatregelen, absoluut en relatief, 2019.....	24
Tabel 10 Provinciale spreiding naar verblijfplaats van de doelgroepwerknemers en arbeidzorgmedewerkers binnen de sociale economie maatregelen, 2020.....	25

6.3 LIJST MET FOCUS-BOXEN

Focus 1 Gedetailleerde verdeling naar leeftijd, 2020.....	19
Focus 2 Gedetailleerde verdeling naar studieniveau, 2020.....	21
Focus 3 Gedetailleerde verdeling naar migratieachtergrond, 2020.....	23

Colofon

Samenstelling

Vlaamse overheid
Departement Werk en Sociale Economie
Koning Albert II-laan 35 bus 20
1030 Brussel
02 553 42 56
beleid.wse@vlaanderen.be
www.vlaanderen.be/departement-wse

Verantwoordelijke uitgever

Dirk Vanderpoorten
Secretaris-generaal

Uitgave

november 2021
depotnummer D/2021/3241/351

